

Aan de gemeenteraad

Op 3 september 2022 stelden T. Kind (Volt Rotterdam), S. Reitema (PVDA) en T.J. Vonk (Christen-Unie Rotterdam) ons schriftelijke vragen over Zorgen om stijgende energiekosten en schuldhulpregelingen

Inleidend wordt gesteld:

De NOS bericht vandaag dat organisaties in de schuldhulpverlening zich zorgen maken over mensen met een schuldhulpregeling die door gestegen energiekosten in de financiële problemen komen.

In een schuldhulpregeling moeten inkomsten en uitgaven op orde zijn, zodat er geld overblijft om schulden af te lossen. Door stijgende energierekeningen wordt dit bedrag steeds kleiner, waardoor het risico ontstaat dat mensen niet voldoen aan voorwaarden van regelingen en daardoor uit deze regelingen vallen. Met alle gevolgen van dien. Waar acute problemen beperkt lijken door flexibele maandcontracten, ziet branchevereniging Nvvk vooral problemen op de middellange termijn, wanneer mensen worden geconfronteerd met de jaarafrekening. De Nvvk stelt dat gemeenten mensen in de schuldhulp de komende maanden extra zouden moeten steunen vanuit de bijzondere bijstand om betalingsproblemen te voorkomen. Ook zien zij een grotere rol voor gemeenten bij de begeleiding van mensen in de schuldhulpverlening en de afstemming met schuldeisers.

De fracties van Volt en ChristenUnie maken zich zorgen over deze ontwikkeling en vinden het belangrijk dat Rotterdammers in schuldhulpregelingen niet buiten de boot vallen. Daarnaast maken wij ons zorgen over een mogelijke toestroom van Rotterdammers in schuldhulpregelingen later dit jaar.

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:

Hoe ziet de ontwikkeling van Rotterdammers met een schuldhulpregeling er per maand uit sinds september vorig jaar? Het gaat hier zowel over instroom, uitstroom (door het voldoen aan eisen) en mensen die uit regelingen zijn gevallen.

Antwoord:

In Rotterdam is de Kredietbank Rotterdam de gemeentelijke afdeling die de aanvragen voor minnelijke schuldregelingen (Msnp) behandelt. Over de periode september 2021 tot en met 31 augustus 2022 heeft de Kredietbank voor 2.041 Rotterdammers een aanvraag schuldregeling gestart¹. In dezelfde periode zijn 2.033 aanvragen schuldregeling geslaagd². Het gaat hier niet om 'unieke Rotterdammers'. Bijvoorbeeld, het is mogelijk dat een aanvraag gestart is in juli 2021 en geslaagd is in oktober 2021. Dan ziet u de gestarte aanvraag niet terug in onderstaande tabel maar het slagen van de regeling wel. 238 aanvragen schuldregeling zijn niet geslaagd of voortijdig beëindigd. Dit aantal is niet als zodanig uit te splitsen. Wel weten we dat voor het overgrote merendeel geldt dat de schuldregeling is mislukt omdat schuldeisers in het aanvraagproces niet akkoord gingen met het afbetalingsvoorstel. De Kredietbank Rotterdam zorgt er in die gevallen voor dat de betreffende Rotterdammers een aanvraag voor de wettelijke schuldregeling (Wsnp) bij de rechtbank konden indienen. Slechts in enkele gevallen per jaar wordt een regeling tussentijds beëindigd.

Onderstaande tabel laat de ontwikkeling van de cijfers per maand zien. Hierbij moet in acht worden genomen dat dit niets zegt over een eventuele stijging of daling van aanvragen voor schuldregeling. De tabel laat bepaalde piekmomenten zien in de afhandeling van taken door medewerkers van de Kredietbank, veelal voor en na vakantieperiodes.

Maand	Gestart	Geslaagd	Niet geslaagd/beëindigd
September 2021	173	200	22
Oktober 2021	152	171	36
November 2021	158	152	27
December 2021	175	170	31
Januari 2022	152	151	7
Februari 2022	139	141	14
Maart 2022	176	146	19
April 2022	167	118	18
Mei 2022	163	132	10
Juni 2022	212	115	22
Juli 2022	197	126	17
Augustus 2022	171	179	15

¹ 'Gestart' betekent hier dat de Kredietbank de schuldeisers informeert over de aanvraag en hen vraagt mee te werken aan het tot stand brengen van een minnelijke schuldregeling.

² 'Geslaagd' betekent hier dat de schuldeisers akkoord zijn gegaan met het afbetalingsvoorstel en de schuldregeling van start kan gaan. Het gaat hier zowel om schuldbemiddelingen als saneringskredieten.

Vraag 2:

Kan het college iets zeggen over de redenen van uitval uit schuldhulpregelingen in Rotterdam? Deelt het college de zorgen van de NVVK over de stijgende energierekeningen? Waarom wel/niet?

Antwoord:

Wij delen de zorgen van de NVVK over de stijgende energierekeningen. Wij zien aan de diverse gemeentelijke loketten Rotterdammers die moeite hebben de eindjes aan elkaar te knopen, onder andere vanwege de gestegen energiekosten. Als gemeente staan we voor hen klaar. Zie ook de Collegebrieven inzake bestuurlijk team aanpak effecten energiekosten en inflatie (22bb005453 en 22bb006396) en het Actieplan Geldzorgen (behorende bij 22bb6602) dat op 12 oktober 2022 met uw raad is gedeeld.

Aanvragen voor schuldregeling kunnen mislukken, of lopende schuldregelingen kunnen tussentijds worden beëindigd. In beide gevallen geldt dat schuldregelingen niet worden beëindigd als er achterstanden in de energiekosten zijn ontstaan. Als iemand met een hoge jaarnota en/of hoog termijnbedrag van de energiemaatschappij wordt geconfronteerd dan gaan we op zoek naar oplossingen. Iemand kan bijvoorbeeld recht hebben op inkomensondersteunende regelingen.

In een enkel geval gebeurt het dat geslaagde schuldregelingen voortijdig moeten worden beëindigd (dus voordat de 36 maanden dat de regeling normaliter duurt zijn afgelopen). Dit kan bijvoorbeeld gebeuren als iemand er zelf voor kiest de regeling te beëindigen of als tijdens de regeling nieuwe schulden zijn ontstaan. De Kredietbank zal er alles aan doen om voortijdige beëindiging te voorkomen.

Als nieuwe schulden zijn ontstaan dan zal de Kredietbank altijd proberen daarvoor een oplossing te vinden zodat de schuldregeling in stand kan blijven. Deze oplossingen zijn maatwerk. Bijvoorbeeld: er wordt een betalingsregeling getroffen, of soms heeft iemand gespaard (al dan niet met behulp van budgetbeheer) en kan de nieuwe rekening uit het spaarpotje betaald worden. Of iemand heeft een familielid of vriend die wil helpen de rekening te betalen.

Soms gebeurt het dat iemand gaandeweg het traject besluit de regeling te willen beëindigen, bijvoorbeeld omdat hij blijvend veel moeite heeft met rondkomen van zijn budget en dit veel frustratie oplevert. Dan zal de Kredietbank altijd proberen iemand te motiveren de regeling vol te houden. Bijvoorbeeld door extra begeleiding van het Expertiseteam Financiën, door budgetbegeleiding of een budgetcursus aan te bieden. Echter, soms lukt het niet iemand gemotiveerd te houden. De ondersteuning van de Kredietbank is vrijwillig en niet verplicht. Als iemand erop staat de regeling te beëindigen dan moet de Kredietbank dat verzoek uiteindelijk als zodanig afhandelen.

Vraag 3:

Verwacht het college een toestroom van Rotterdammers in schuldhulpregelingen later dit jaar? Waarom wel/niet? Zo ja, welke voorbereidingen worden er getroffen om deze toestroom in goede banen te leiden?

Antwoord:

Ja, we verwachten een toename van Rotterdammers die hulp nodig hebben bij hun geldzorgen (groot of klein). Het is niet te voorspellen of die verwachte toename uiteindelijk zal leiden tot meer aanvragen voor minnelijke schuldregelingen bij de Kredietbank. In het Actieplan Geldzorgen worden de maatregelen die we treffen om meer Rotterdammers te kunnen helpen verder toegelicht.

Vraag 4:

Is het college bereid om de aanspraak op bijzondere bijstand te verruimen met als doel ervoor te zorgen dat mensen met een schuldhulpregeling aan hun eisen kunnen blijven voldoen? Waarom wel/niet? Zo ja, welke maatregelen gaat het college treffen om dit op korte termijn mogelijk te maken?

Antwoord:

Het is voor iedereen mogelijk om individuele bijzondere bijstand aan te vragen, ook voor mensen in een minnelijke of wettelijke schuldregeling.

In de beoordeling van de aanvraag bijzondere bijstand wordt aan verschillende voorwaarden getoetst. De hoogte van het besteedbaar inkomen wordt daarin ook meegewogen. Voor mensen in een minnelijke of wettelijke schuldregeling geldt dat vanwege de verplichte maximale reservering voor hun schuldeisers hun besteedbaar inkomen gedurende de schuldregeling vergelijkbaar is met dat van mensen die van een minimuminkomen leven.

Vraag 5:

Is het college bereid om de inzet op schuldhulpverlening op korte termijn te vergroten met als doel meer begeleiding te kunnen bieden en beter af te kunnen stemmen met schuldeisers? Waarom wel/niet?

Antwoord:

De stijgende energieprijzen en inflatie hebben naar verwachting een zeer groot effect op de thema's armoedebestrijding en schuldhulpverlening. In de Collegebrief aanpak effecten energiekosten en inflatie (22bb006396) zetten wij de maatregelen uiteen. Voor de schuldenaanpak en armoederegelingen geldt dat we onze dienstverlening intensiveren en ons aanbod uitbreiden. Daarnaast benaderen we Rotterdammers die al bij de gemeente in beeld zijn proactief en ondernemen we actie om Rotterdammers die dat niet zijn beter te vinden. In het Actieplan Geldzorgen zijn deze acties en maatregelen nader toegelicht.

Vraag 6:

Onze bijzondere aandacht gaat uit naar toeslagenouders met schuldhulp. Hoeveel zijn dat er in Rotterdam? Kunt u aangeven wat u gaat doen om juist hen in elk geval niet de dupe te laten worden van dit probleem?

Antwoord:

We staan voor goede schuldhulpverlening voor alle Rotterdammers, ongeacht hun achtergrond. We delen uw zorgen met betrekking tot toeslagenouders. Zij zijn een groep voor wie we extra aandacht hebben. Als iemand door het Rijk erkend is als gedupeerde ouder in de toeslagenaffaire dan treedt de schuldenaanpak³ in werking. Deze bestaat uit 4 stappen: het pauzeren van private schulden, het kwijtschelden van publieke schulden, het zoveel mogelijk afbetalen en oplossen van private schulden en het vergoeden van al betaalde schulden. Als iemand zich heeft gemeld als mogelijk gedupeerde bij de Belastingdienst maar nog geen uitsluitsel heeft over erkenning van gedupeerdheid, dan worden eventuele publieke vorderingen (ook die bij de gemeente) gepauzeerd in afwachting van de beoordeling door de Belastingdienst.

Als toeslagenouders in een minnelijke (of wettelijke) schuldregeling zitten dan wordt deze regeling na erkenning van gedupeerdheid direct beëindigd⁴. Dat betekent kort gezegd dat

³ [Ik heb schulden, wat nu? - Toeslagen Herstel \(belastingdienst.nl\)](#)

⁴ [Schulden in een Wsnp en Msnp-traject worden afbetaald - Toeslagen Herstel \(belastingdienst.nl\)](#)

de schuldeisers in de schuldregeling volledig worden afbetaald, waardoor de ouders schuldenvrij zijn. Tot en met 28 september 2022 is voor 368 Rotterdamse ouders de minnelijke regeling beëindigd (dit gaat over schuldbemiddelingen en saneringskredieten), omdat zij gedupeerd bleken in de toeslagenaffaire. Indien door hen gewenst bieden we toeslagenouders een nazorgtraject. Denk daarbij aan ondersteuning om hen (meer) blijvend financieel redzaam te maken of houden. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van budgetbeheer en/of budgetbegeleiding. Niet iedereen heeft dat nodig of wil er gebruik van maken. Het is een vrijblijvend aanbod. Tot en met 28 september 2022 hebben 25 ouders het aanbod voor nazorg geaccepteerd. Zij hebben nu nog budgetbeheer bij de Kredietbank.

Daarnaast heeft het Expertise Team Financiën (ETF) een groep van zo'n 500 toeslagenouders in begeleiding. Wie van hen gedupeerd blijkt, kan een beroep doen op de private schuldenaanpak voor gedupeerden door hun openstaande vorderingen in te dienen bij het (digitale) loket van Sociale Banken Nederland (SBN). Voor hulp hierbij staan de trajectbegeleiders van het ETF voor hen klaar.

In november 2022 informeren wij uw raad uitbreider over de voortgang van de ondersteuning aan gedupeerde ouders in de toeslagenaffaire. Dat doen we door middel van de 4^e voortgangsrapportage.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

R.A.C.J. Simons, l.b.